

Finna.fi:n uudet askeleet

Asiakaskysely kesäkuu 2020

TULOKSET

JOHTOPÄÄTÖKSET

JATKOTOIMENPITEET

Riitta Peltonen, 21.10.2020

Selvittää ja tarkentaa asiakasorganisaatioidemme toiveita liittyen visioon 2021-2024 ja muuten toimintaympäristöstä tunnistettuihin Finna.fi:n konseptiin vaikuttaviin teemoihin.

Kyselyn kohderyhmä:

- Finnan nykyiset asiakasorganisaatiot
- Liittymisprosessissa olevat organisaatiot
- Muu aineistontarjoaja (ei suoraa asiakassuhdetta, mutta aineisto välittyy tai tulevaisuudessa välittyy Finnaan muun palvelun kautta)

Vastauksia yhteensä 68 kpl

Jakaumia eri näkökulmista

- Nykyinen asiakas 93%, liittymisprosessissa 4%, muu aineistontarjoaja 3%
- Yleinen kirjasto 48%, AMK-kirjasto 18%, Museo 11%, Arkisto 9%, yliopistokirjasto 5%, julkaisuarkisto 2%, erikoiskirjasto 1%, muu 6%

- Finna.fi:n kohderyhmät
- Finna.fi:n rooli elinikäisen oppimisen ja tiedonsaannin tukemisessa
- Kuratoinnin rooli Finna.fi:ssä
- Miten osallistamisen ja joukkoistamisen tulisi näkyä Finna.fi:ssä?
- Finna.fi väylänä kulttuuriperintöaineistoihin
- Finna.fi kirjastojen yhteiskäyttöliittymänä

Yhteenvedo tuloksista

Finna.fi:n tärkeimmät kohderyhmät yleisesti

(Kyselyä tehdessä emme olleet vielä selventäneet Finna.fin kohderyhmiä ja kyselyn vastaukset eivät vastaa täysin samoja ryhmiä kuin tätä nykyä käyttämässämme jo jaloistuneemmassa isossa kuvassa)

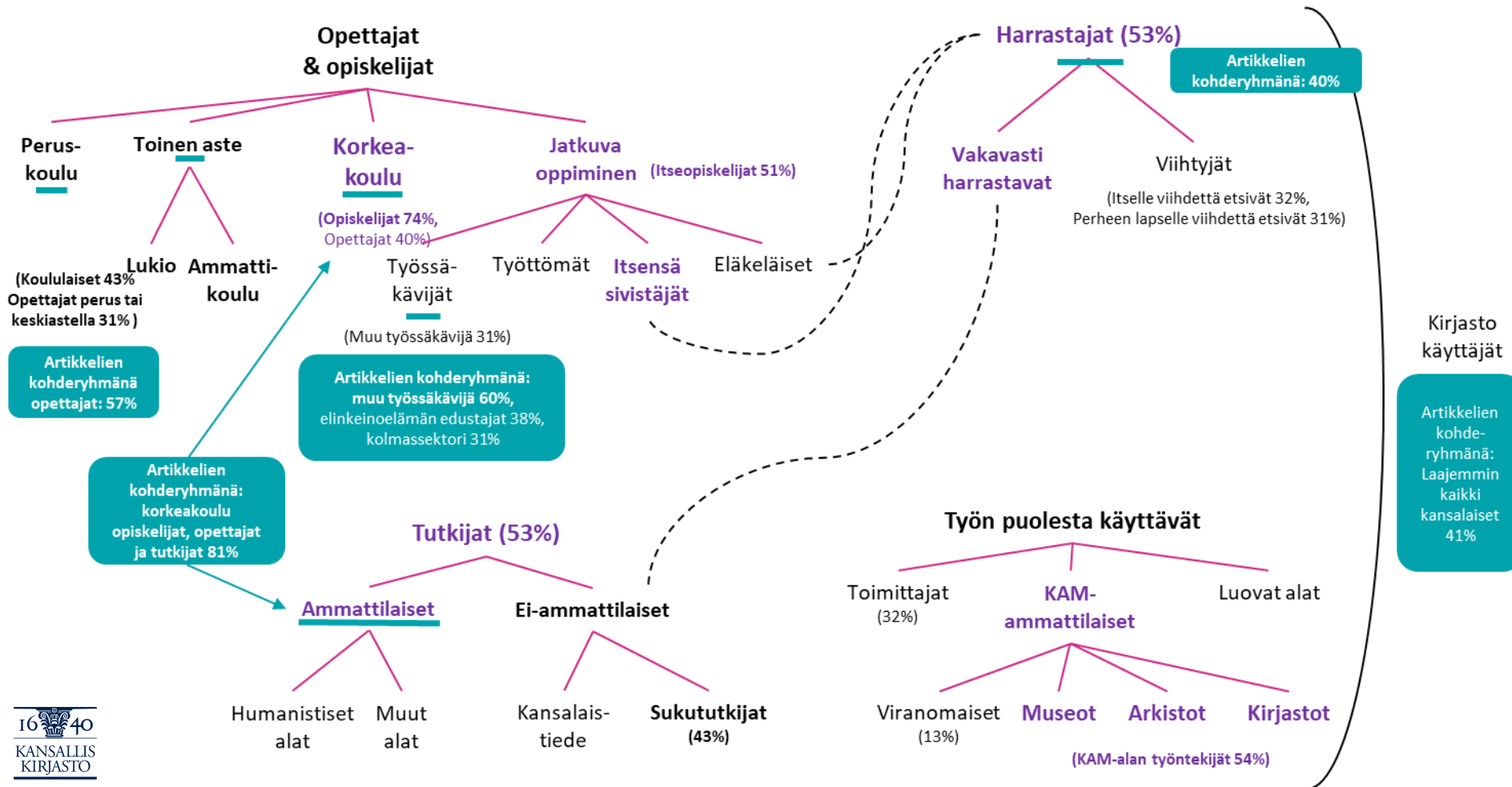
Asiakasorganisaatiomme pitävät Finna.fi:n tärkeimpinä kohderyhminä:

- Vähintään 50% asiakasorganisaatioista: korkeakouluopiskelijoita, tutkijoita, itseopiskelijoita, vakavasti harrastavia, KAM-alan työntekijöitä
- Vähintään 40% asiakasorganisaatioistamme: koululaisia, sukutukijoita
- Vähintään 30% asiakasorganisaatioistamme: perus- ja keskiasteen opettajia, muita työssäkävijöitä, viihtyjiä ja toimittajia

Jos kuitenkin tuodaan mukaan ajatus, että Finna.fi:ssä kasvatettaisiin tiedeartikkelien roolia ja lisäksi otetaan huomioon mitä ryhmiä organisaatiot pitivät tiedeartikkelien kohderyhminä, seuraavien kohderyhmien merkitys nousee

- Edelleen korkeakouluopiskelijat -opettajat ja tutkijat, sekä harrastajat merkittävinä ryhminä
- Opettajat luultavasti nostaisivat merkitystään jonkin verran
- **Muut työssäkävijät** nostaisivat merkitystään merkittävästi
- **Kirjastokäyttäjät ylipäättään** nousisivat merkittävämpään asemaan

Tärkeimmät kohderyhmät

Finna.fi kirjastojen yhteiskäyttöliittymänä ja tiedejulkaisujen rooli Finna.fi:ssä

- Finna.fi:tä kirjastojenyhteiskäyttöliittymänä pidettiin pääosin tärkeänä samoille **ryhmille, jotka ylipäätään nähtiin Finna.fin tärkeimpinä kohderyhminä**
 - Opiskelijat, tutkijat, opettajat, historian harrastajat
- Tämän lisäksi vastauksista nousi esiin isona ryhmä ”**asukkaat, joiden kunnan alueella useita kirjastoja**”

Valtakunnalliset palvelut vahvistaisivat Finna.fi:n yhteiskäyttöliittymän painoarvoa

- **Valtakunnalliset digitaaliset aineistot**
 - Yleisten kirjastojen valtakunnallinen digimedia -hanke
- **Valtakunnalliset ”fyysiset” palvelut**
 - Mahdollinen kaukopalvelu
 - Mahdollinen linkitys Varastokirjaston UB-lainaukseen

Linkitys suoraan kirjaston omista palveluista Finna.fi:hin tarvittaessa

- ”Tavalliselle” kirjastokäyttäjälle suurimmaksi osaksi riittävät kirjaston omat palvelut.
 - ”isompi” Finna ja aineistonpaljous aiheuttaisi ”aineistoähkyä”
 - ”Tavalliselle” käyttäjälle aineistojen saatavuus paikkakunnasta riippumatta ei vielä toteudu ja olisi vain sekoittavaa nähdä kaukana olevien kirjastojen aineistoja
- **Luontevinta olisi löytää käyttötapaukset, joissa suoraan paikallisen kirjaston omasta näkymästä tarvittaessa tarjottaisiin Finna.fi:n laajempia tietokantoja**
 - Näissä kiinnostavia kohderyhmiä olisivat ryhmät, joille muutenkin eniten hyötyä Finna:fi:stä (kalvo 10 ja 7)
 - Paikkakunnat, joiden alueella useita kirjastoja (paikallisuuden mukaan etsimisen hyöty)

- Kyselystä nousi vahvasti esiin, että **olisi aika laajentaa tieteellisten artikkelien kohderyhmäajattelua korkeakouluihin liittyvien ryhmien ulkopuolelle**
- Uusina ryhminä nousi esiin:
 - Vahvimpina (~60% asiakkaista listasi): muu työssäkävijät, opettajat
 - Melko vahvoina (~40-50% asiakkaista listasi): Kolmas sektori, toimittajat, laajemmin kaikki kansalaiset, harrastajat
 - Heikommin (~30-40% asiakkaista listasi): elinkeinoelämän edustajat, koululaiset
- Avovastausten perusteella **asiakkaat pitivät Finna.fi:tä relevanttina kanavana tässä asiassa**

Finna.fi ja sisällöntuotanto

- **Lähes puolet** asiakkaista olivat kiinnostuneita tuottamaan **oppimiseen liittyviä aineistokokonaisuuksia** Finna.fi:hin
 - Neljä isompaa kohderyhmää nousi selkeämmin esiin
 - Peruskoulu ja lukio-opetus (Luokkahuone kattaa)
 - **Harrastajat ja itseopiskelijat (uusi)**
 - **Korkeakouluopetus (uusi)**
 - **Tutkimus (uusi)**
- Avovastauksista nousi esiin myös **toive ”kevyemmän” tai ”vihteellisemmän” kuratoinnin mahdollisuus**
 - Koko kyselyn vastaajamääriin suhteutettuna niin **noin 40% asiakkaista** toivoi jollain tasolla tämän tyyppistä kehitystä/mahdollisuutta
 - Esim. Suosikkitoiminnon kehitystä tai virtuaalinäyttelyiden mahdollistamista

- Asiakkaistamme **noin puolet toivoi**, että Finna.fi:ssä olisi **sisältöalue, jossa loppukäyttäjät voivat ”julkaista” omia kokoelmiaan** muille käyttäjille
 - 16% vastustaisi tätä
- Kohderyhmistä nousivat esiin vahvimmin **erilaiset harrastajat ja korkeakouluihin liittyvät ryhmät** (Huom! samat kohderyhmät, joille organisaatioilla itsellä kiinnostusta kuratoida sisältöä)
- Tämä on osa-alue, jonka mahdollisuuksia tulisi pohtia
 - **mitä se tarkoittaisi ja miten se linkittyisi organisaatioiden itse tekemään työhön**

- Tiede- ja kulttuuriperintöaineistojen hyödyntämiseen liittyy erilaisia taitoja erilaisten aineistojen tehokkaasta etsimisestä, käyttöoikeuksien (esim. CC-lisenssit) ja lakisääteisten vastuiden (esim. yksityisyydensuoja) ymmärtämisestä aina lähdekritiikkiin saakka.
- **Valtaosa asiakkaistamme kokee (75%), että Finna.fi:n tulisi ottaa aktiivinen rooli tällaisten taitojen kehittämisen tukemisessa**
- **Osa (12%) olisi kiinnostunut osallistumaan tämän tyyppisen sisällön tuottamiseen**

Odotukset Finna.fi:n roolille asiakkaidemme joukkoistamiskampanjoissa

- **Noin puolet** asiakkaistamme näkee Finna.fi:n **”näyteikkuna”** heidän omassa näkymissään tai muualla oleville kampanjoille
- **Noin neljännes** asiakkaistamme toivoisi voivansa **luoda kampanjat Finna.fi:n alaisuuteen**
- **Tämän perusteella on syytä olettaa, että osan asiakkaista on pystyttävä tuottamaan ja ylläpitämään kampanjaan liittyviä sisältösivuja , oheislomakkeita yms. Finna.fi:n alaisuuteen**, vaikka oletettaisiin, että itse joukkoistamisessa kerättävä tieto tallentuisi taustajärjestelmiin.

Mitä joukkoistaminen tarkoittaa asiakkaillemme

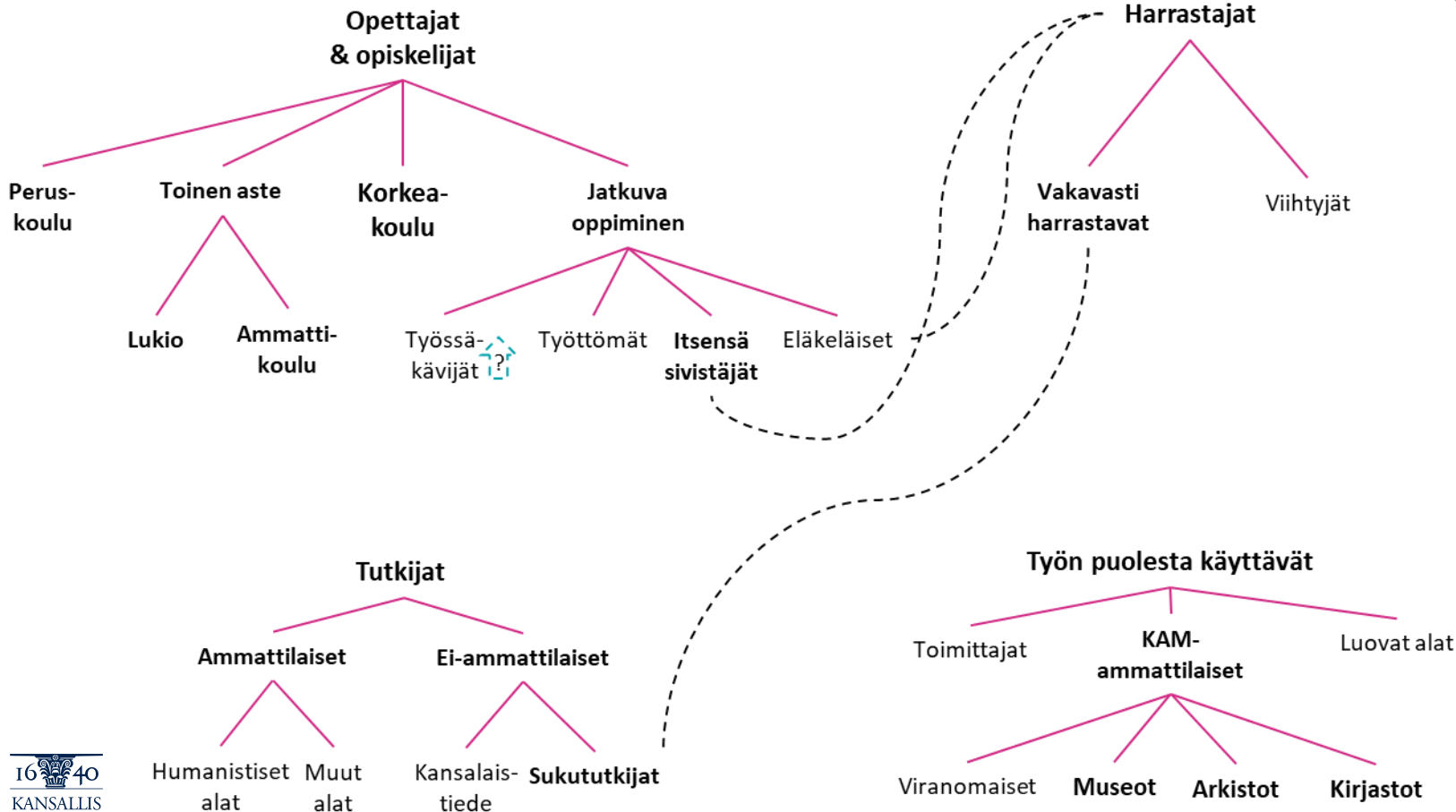
Aktiviteetti	Vastauksista ylipäättään	Siitä neljänneksästä, jotka haluaisivat tuottaa kampanjoitaan Finna.fi:n alaisuuteen
Olemassa olevien aineistojen tietojen rikastamista	76%	100%
Uusien aineistojen keruuta	47%	68%
Kuvailutietojen korjaamista	51%	63%
Vapaaehtoisten etsimistä esim. tekemään digitointia	28%	38%
Oppimateriaalien luomista	28%	31%
Kuratointia	26%	25%

Sekalaisempia pieniä löydöksiä

- **Lähes puolet asiakkaistamme** näkee Finna.fi:n **yhdeksi väyläksi ulkomaisille tutkijoille** tai muille kulttuuriperintöaineistojen käyttäjille suomalaiseen kulttuuriperintöön
- Käytännön toiveista lähinnä erottui yleisemmin tässä yhteydessä **ontologioiden huomioiminen ja kansainvälisyyden huomioiminen UI kielissä**
- Muita yksittäisiä konkreettisia huomioita
 - Tutkijalle tärkeää saada kokonaiskuva, kuinka suuren osan aineistosta näkee, Finna voisi toimia sisään heittopaikkana, linkitys tai rajapintojen kautta ulkomaisiin tietokantoihin (2 vastausta)
 - NKR-ratkaisun tulisi toimia myös ulkomailta käsin

- Kysymystä luodessamme oletimme lähinnä museoiden omaavan näkemyksiä aiheesta suuntaan tai toiseen
- Yllätykseksemme **66% asiakkaistamme piti Finna.fi:n roolia tässä tärkeänä** (joista lähes puolet yleisiä kirjastoja)
- Avovastaus jatkokysymyksen vastausten perusteella on syytä olettaa, että ainakin osa vastaajista ei välttämättä ymmärtänyt kontekstia oikein
- **Kuitenkin tämä on osa-alue, joka tulisi selvittää lisää**

Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Kirjasto käyttäjät

- **Johtopäätös:** Kyselystä nousi hyvin vahvasti esiin kolme uutta kohderyhmää, joille organisaatiot olivat kiinnostuneet tuottamaan kuratoitua sisältöä (harrastajat, korkeakouluopetus ja tutkijat)
 - **Jatkotoimenpide:** Selvitettävä, mitä nämä toiveet käytännössä tarkoittaisivat
 - **Jatkotoimenpide:** Finnan tulee ottaa kantaa, onko näihin toiveisiin mahdollista vastata tulevalla visiokaudella ja päättää karkeat isot linjat, mitä tavoitellaan tulevalla visiokaudella
- **Johtopäätös:** Todennäköisesti tämä tarkoittaa kehitystarpeita hajautetun sisällöntuotannon työkaluille ja prosesseille
 - **Jatkotoimenpide:** Finnan tulee hahmotella tarkemmin, mitä työkalujen ja prosessien kehittäminen todennäköisesti tarkoittaisi

- **Johtopäätös:** Kun joukkoistamisen mahdollistaminen etenee yleisesti Finnassa, tulee ajankohtaiseksi keskustella mahdollisuudesta luoda niitä myös Finna.fi:n alaisuuteen
 - Noin neljänneksellä Finnan asiakkaista on intressi tähän
- **Johtopäätös:** Todennäköisesti tämä tarkoittaa, että Finna.fi:n joukkoistamiskampanjoiden on sovittava Finna.fi:n sisältörakenteeseen
- **Johtopäätös:** Todennäköisesti tämä tarkoittaa kehitystarpeita hajautetun sisällöntuotannon työkaluille ja prosesseille
 - **Jatkotoimenpide:** Tämä on huomioitava kun hahmotellaan tarkemmin tarpeita, mitä sisällöntuotannon työkalujen ja prosessien kehittäminen todennäköisesti tarkoittaisi

- **Johtopäätös:** Finnan tulee laajentaa tiedejulkaisujen kohderyhmäajattelua korkeakoululiitännäisten ryhmien ulkopuolelle ja pohtia, mikä Finnan kanavista palvelisi näitä ryhmiä
 - Osana tätä työtä pohdittava Finna.fi:n roolia kanavana näille ryhmille
- **Johtopäätös:** Avoimet tieteelliset artikkelit Finna.fi:ssä mahdollisesti vahvistaisi myös Finna.fi:n roolia kirjastojen kansallisten elektronisten aineistojen väylänä
- **Jatkotoimenpide:** Tämän aiheen selvittämistä on jatkettava

- **Johtopäätös:** Finna.fi on luonteva käyttöliittymä valtakunnallisille digitaalisille aineistoille ja valtakunnallisille palveluille (kaukolaina, varastokirjaston UB-lainat)
 - **Jatkotoimenpide:** Seurataan (edelleen aktiivisti) ja pyritään olemaan mukana kirjastokentän yhteishankkeissa (yleisten digimedia –hanke, varastokirjaston(?) kaukolaina -hanke)
 - **Jatkotoimenpide:** Pohditaan ja selvitetään tiedejulkaisujen roolia Finna.fi:ssä
- **Johtopäätös:** Muissa ”tavallisen käyttäjän” käyttötapauksissa linkitys pitkin käyttötapauskohtaisia polkuja suoraan kirjastojen paikallisiin näkymistä Finna.fi:hin aina tarvittaessa potentiaalisin kehityssuunta
 - **Jatkotoimenpide:** Erilaisten käyttötapauksien tunnistamiseen ja niihin liittyvien ”polkujen” ideointiin tulisi panostaa

- **Johtopäätös:** Kansainvälisiä käyttäjiä tulisi huomioida jossain määrin Finna.fi:ssä. UI:n tulisi olla myös englanniksi (kuten aiemminkin) ja ontologioita tulisi hyödyntää asiasanojen kieliversioiden mahdollistamisessa.
 - **Jatkotoimenpide:** Kieliontologioiden hyödyntämisen mahdollistamista tulisi edistää

- **Johtopäätös:** Koska on riski, että kysymykseen ei ole vastattu oikeassa kontekstissa, tämän osion tuloksien pohjalta ei voida tehdä isompia johtopäätöksiä
 - **Jatkotoimenpide:** Asiaa on tutkittava lisää esimerkiksi konsortiorryhmän kautta tai nostamalla asia esiin johonkin asiakastapahtumaan

Tarkemmat tulokset kysymyksittäin

Finna.fi:n kohderyhmät

- Opiskelijat 74%
- Kirjasto-, arkisto- ja museoalan työntekijät 54%
- Tutkijat 53%
- Harrastajat 53%
- Itseopiskelijat 51%
- Koululaiset 43%
- Sukututkijat 43%
- Korkeakouluopettajat 40%
- Toimittajat, kuvatoimittajat 32%
- Itselle viihdettä etsivät 32%
- Opettajat perus- tai keskiasteella 31%
- Muu työssäkävijä 31%
- Perheen lapelle viihdettä etsivät vanhemmat 31%
- Viranomaiset 13%
- Muu 12%
 - En osaa sanoa,
 - kaikki kirjastojen asiakkaat lukuikäisistä senioreihin,
 - htp-henkilökunnan asiantuntijat, esim. innovaatiotoiminnasta. Suppea tulkinta rajata vain tutkijoihin... yliopistokeskeinen kysely
 - kaikki nämä, tavalliset kuntalaiset taustasta riippumatta
 - Taiteilijat, kirjailijat
 - edustamani kunnan kaikki asukkaat
 - elinkeinoelämä, poliitikot
 - Kirjantekijät

Finna.fin rooli elinikäisen oppimisen ja tiedonsaannin tukemisessa

Toistaiseksi Finna-palveluiden sähköisiä, tieteellisiä julkaisuja ovat käyttäneet lähinnä korkeakoulujen tutkijat, opiskelijat ja muu henkilökunta. Pääsy julkaisuihin on vaatinut maksullisen lisenssin, joten kansainväliset julkaisut ovat olleet saatavilla vain korkeakoulujen omissa näkymissä.

Finna.fi:hin on jo jonkin verran tuotu avointen suomalaisten tiedelehtien artikkeleita. Arvioimme, että seuraavan viiden vuoden aikana merkittävä osa niin suomalaisista kuin kansainvälisistä tieteellisistä julkaisuista julkaistaan avoimesti saatavina artikkeleina.

Millaisia kohderyhmiä Finnan tulisi huomioida, kun kehitämme näiden aineistojen löydettävyyttä, markkinointia ja käytettävyyttä? Tulisiko Finnan ottaa aktiivinen rooli, edistää kykyä löytää tieteellistä tietoa ja arvioida sen luotettavuutta uutena kansalaistaitona?

Tulos

- Korkeakouluopiskelijat, -opettajat ja – tutkijat 81%
- Muu työssäkävijät 60%
- Opettajat 57%
- Kolmas sektori 46%
- Toimittajat 46%
- Laajemmin kaikki kansalaiset 41%
- Harrastajat 40%
- Elinkeinoelämän edustajat 38%
- Koululaiset 34%

- Tämä kysymys ei ole oleellinen organisaatiolleni 7%

Johtopäätös 1: Finnan tulisi yleisesti laajentaa tiedeartikkelien kohderyhmiä ilmeisten korkeakoulukohderyhmien ulkopuolelle

Johtopäätös 2: Tiedeartikkelien roolia Finna.fi:ssä tulisi pohtia laajemmin

(Tästä aihe on otettu esiin konsortiorryhmän työpajassa syyskuussa 2020 ja tästä aiheesta on alustavasti suunniteltu osallistavaa asiakastyöpajaa vuoden 2021 alkupuolelle)

36 avovastausta

- Vastaukset olivat kategorisoitavissa 16 vastauksista nousevalla karkeahkolla koodilla
- Nämä 16 koodiryhmää puolestaan olivat jaettavissa karkeasti kolmeen luokkaan
 - **Jollain tapaa tai jollekin kohderyhmälle Finna.fin tärkeänä näkevät (14 koodia = valtaosa)**
 - Finna.fi:tä ei tärkeänä pitävät (1 vastaus)
 - Ei selkeää mielipidettä (1 vastaus)
- Jollain tapaa tärkeänä pitävistä kommentit jakautuivat karkeasti
 - Yleisesti tärkeänä pitävät 25 kpl
 - Nimesivät tietyn ryhmän tai tiettyjä ryhmiä joille tärkeä
 - Korkeakoulukohderyhmät 6, harrastajat 3, itseopiskelijat 3, muut kuin korkeakoulukohderyhmät 2, opettajat 2, työssäkävijät 2, KAM-työ 1, ryhmät joille tieteelliset artikkelit ei tuttuja 1, tiedonhaun opetus kouluille 1,
 - Muita sekalaisentyyppisempiä koodeja
 - Avoimesti saatavat artikkelit 1
 - Jatkuvan oppimisen edistäminen 1
 - Kansalaistieteen edistäminen 1
 - Kirjastojen perustehtävää (vapaa tiedonsaanti) edistävä 1

Finna.fi:n aineiston paljous on kaksiteräinen miekka. Toisaalta se on ehdoton edellytys sille, että kaikki käyttäjät voivat löytää itselleen hyödyllisiä aineistoja, mutta toisaalta aineiston paljous voi alussa tuntua ylivoimaiselta. Käyttäjälle voi olla vaikea hahmottaa, mitä juuri minulle hyödyllistä voisi löytyä.

Moni asiakasorganisaatiomme onkin viime vuosina toivonut mahdollisuutta kuratoida aineistoistaan omia, suunniteltuja kokonaisuuksia. Vuonna 2019 julkaistu Finna Luokkahuone on ensimmäinen palvelumme, jossa Finnan tarjontaa kuratoidaan tietyille kohderyhmälle.

Kuratointi opettajien ja koulujen tarpeisiin on käytännössä tarkoittanut, että aineiston tarjoava organisaatio on koonnut tiettyyn opetusohjelman teemaan liittyviä aineistoja, luonut kokonaisuudelle johdannon sekä tarjonnut lisätietoja ja ideoita siitä, kuinka aineistoa voi käyttää osana opetusta.

Onko tulevaisuudessa tarvetta tunnistaa uusia kohderyhmiä, joille tarjotaan kuratoituja sisältöjä Finna.fi:ssä?

Tulos:

- **Kyllä 44%**
- Ei 29%
- En edusta aineistoa tarjoavaa organisaatiota 27%

Jakauma kyllä vastaajissa

- Museo 21%
- Yleinen kirjasto 21%
- Arkisto 20%
- AMK-kirjasto 14%
- Yliopistokirjasto 7%
- Julkaisuarkisto 3%
- Muu 14%
 - Kirjasto sekä kokoelmat, kokoelma, Kansalliskirjasto, arkisto ja erikoisarkisto

Kysymys näytetty vain edelliseen kyllä vastanneille

Tulos:

- **Peruskoulu ja lukio-opetus 67%**
- **Harrastajat ja itseopiskelijat 63%**
- **Korkeakouluopetus 57%**
- **Tutkimus 53%**
- Ammattiopetus 23%
- Varhaiskasvatus 20%
- Työhön ohjaus, taitojen päivittäminen työelämässä 10%
- Muu 10%
 - Eos, mediakasvatus ja tiedon oikeellisuuden arviointi, uuden tieteen paradigmasta

Johtopäätös: Harrastajat ja itseopiskelu, korkeakouluopetus ja tutkimus nousevat esiin uusina isoina kohderyhminä kuratoidulle sisällölle. Tätä toivetta tulisi tutkia tarkemmin, mitä näille kohderyhmille käytännössä halutaan tuottaa

(näitä aiheista järjestetty asiakastyöpajat lokakuussa 2020)

Tiede- ja kulttuuriperintöaineistojen hyödyntämiseen liittyy erilaisia taitoja erityyppisten aineistojen tehokkaasta etsimisestä, käyttöoikeuksien (esim. cc-lisenssit) ja lakisääteisten vastuiden (esim. yksityisyydensuoja) ymmärtämisestä aina lähdekritiikkiin saakka.

Tällä hetkellä kaikki Finna.fi:n aineistot ovat olleet avoimesti haettavissa olevaa aineistoa. Tulevaisuudessa Finna.fi:hin tuodaan mahdollisuus etsiä näyttö- ja käyttörajoitettua aineistoa sekä mahdollisuus hakea niille käyttö lupaa. Tämä tulee vaatimaan käyttäjiltä lisää ymmärtämystä sitä, mihin hakuja voi kohdistaa, ja mihin käyttöoikeuden voi saada.

Kysymys: Missä määrin Finna.fi:n tulisi tukea tällaisten taitojen kehittämistä?

Tulos

- **Finna.fi:n tulisi ottaa aktiivinen rooli tällaisten taitojen kehittämisen tukemisessa: 63%**
- **Finna.fi:n tulisi ottaa aktiivinen rooli tällaisten taitojen kehittämisen tukemisessa. Myös meitä (aineistontarjoaja-organisaationa tai sidosryhmänä) kiinnostaisi tuottaa tämän tyyppistä materiaalia 12%**
- **Ei ole Finna.fi:n tehtävä opettaa käyttäjiä etsimään, käyttämään ja tutkimaan tiede- ja kulttuuriperintöaineistoja: 9%**

Johtopäätös: Tämän tyyppisen materiaalin tuottamiseen tulisi panostaa

Keitä kiinnostaisi tuottaa edellisen tyypistä materiaalia aineistontarjoaja organisaationa tai sidosryhmänä?

Jakauma

- Arkisto 25%
- Museo 25%
- AMK-kirjasto 12%
- Muu mikä 38%
 - Kirjasto sekä kokoelmat, Kansalliskirjasto, arkisto ja erikoiskirjasto

Mikä tyypistä materiaalia on kiinnostusta tuottaa? 8 vastausta

- **Käyttöoikeuksiin ja käyttörajoituksiin liittyvää**
 - Esim. digitoidut aineistot, joissa on käyttörajoituksia - tekijänoikeudet, henkilötiedot. Mainittakoon esimerkiksi kyselyvastaukset.
 - Tekijänoikeudella suojattua tai salattua.
 - Olemme nk. NKR-organisaatio, joten on meidän velvollisuutemme olla mukana kehittämässä käyttöoikeustietämystä ja -taitoja.
 - Meidän tarpeemme on tuoda näyttö- ja käyttörajoitettua metatietoa ja aineistoa Finnan kautta saataville. Olemme mukana NKR-hankkeessa kehittämässä ratkaisuja, mutta tällä hetkellä käynnissä oleva projekti on vain ensimmäinen osa laajaa kokonaisuutta. Se tulee haastamaan meitä ajattelemaan omia toimintaprosessejamme uudella tavalla, näkemään asioita tarpeista lähtien, mutta se vaatii myös uudenlaista juridista osaamista ja uudenlaisia teknisiä ratkaisuita. Samalla se tulee mahdollistamaan uudenlaista palveluntarjontaa ja yhteistyötä.
- Yksittäisempi ajatuksia
 - Kansallisarkistolla on jo valmiina paljon aineistoihin ohjaavaa materiaalia omissa Arkistojen Portti -palvelussaan
 - Olemme nyt mukana Finna luokahuoneessa kuvamateriaalilla, jatkamme mielellämme eri teemoista.
 - Esim. Näyttelyiden raportteja ja -luetteloita voisi julkaista.
 - Olisi järkevää että organisaatiossa käytettyä tietoa löytyisi mahdollisimman paljon samasta paikasta. Käyttörajoitetulle materiaalille ei ole ollut keskitettyä säilytys- ja jakopaikkaa, kuten avoimelle materiaalille. Nythän korkeakoulut velvoitetaan tuottamaan avoimia oppimateriaaleja avointen oppimateriaalien kirjastoon (aoe.fi). Niitäkin voisi siirtää automaattisesti / poimien Finnaan?

30 avovastausta, koodattiin 21 pienemmällä vastauksista nousevalla temalla temalla

- Karkeasti jakautuivat
 - Eivät kaivanneet kehittämistä (3 vastausta)
 - **Toivoivat kehittämistä (27 vastausta)**
- Kehittämistä toivovista vastauksista nousi eteen 7 teemaa
 - **Virtuaalinäyttelyiden mahdollistamista toivovat (7:ssä kommentissa)**
 - **Temaattisia ideoita esittävät (4:ssä kommentissa ehdotettu, kaikissa eri teemoja)**
 - Ehdotetut teemat: elokuvat, kirjallisuus, paikalliset teemat, yrittäjät ja & tki-projektit
 - Luokkahuoneen tyylisten kokonaisuuksien toivomuksia ylipäättään muille aloille (ehdotettu 3:ssa kommentissa)
 - Ajankohtaisiin asioihin reagoiminen (ehdotettu 2:ssa kommentissa)
 - Organisaatiolle kevyen ja helpon kuratoinnin mahdollistavana (ehdotettu 2:ssa kommentissa)
 - Sekalaiset yksittäiset kommentit (3 kommenttia)
 - Kokoelma kartan hyödyntäminen
 - Ehdotetaan organisaatioiden asiantuntijoiden hyödyntämistä
 - Toivomus visuaalisuuden kehittämisestä
 - Muu tähän alueeseen liittymätön kommentti tai oman työn kaupallinen tarjoaminen (3 kommenttia)

Johtopäätös 1: Kulttuuriperintöpuolelta nousevat vahvemmin esiin toive virtuaalinäyttelyiden mahdollistamisesta

Johtopäätös 2: Kirjastopuolelta (ylipäättään yleisistä kirjastoista lainattaviin aineistoihin liittyvät suosittelet, mutta tämä ei ole kovin vahva toive ottaen huomioon, että melkein puolet kyselyyn vastanneista oli yleisen kirjaston edustajia

Miten osallistamisen ja joukkoistamisen tulisi näkyä Finna.fi:ssä?

Tällä hetkellä kaikki Finna.fi:n sisältö on ammattilaisten tuottamaa. Millainen rooli käyttäjien tuottamalla sisällöllä tulisi olla Finna.fi:ssä? Tulisiko käyttäjien pystyä julkaisemaan itse kuratoimaansa sisältöä toisille käyttäjille?

Tällä hetkellä käyttäjät voivat muodostaa ja julkaista omia suosikkilistojaan, mutta käytännössä julkaisu on tarkoittanut lähinnä linkin jakamista yksityisesti.

Tulos

- **Kyllä 52%**
- Ei 16%
- Tämä kysymys ei ole oleellinen organisaatiolleni 32%

Ketkä kokivat tämän oleelliseksi?

- Yleinen kirjasto 38%
- AMK-kirjasto 23%
- Arkisto 12%
- Museo 9%
- Yliopistokirjasto 3%
- Julkaisuarkisto 3%
- Muu 12%
 - Kirjasto sekä kokoelmat, kokoelma, Kansalliskirjasto, arkisto ja erikoiskirjasto

Ketkä vastustivat tätä?

- Yleinen kirjasto 64%
- AMK-kirjasto 27%
- Museo 9%

- 35 avovastausta, koodattiin 34 eri aineistosta nousevalla koodilla
 - Pääosin vastauksissa oli kohderyhmäehdotuksia
 - Erilaisiin temaattisiin harrastuksiin liittyviä tai harrastus ylipäättään (12 ryhmää)
 - Harrastajat ylipäättään (6 ehdotusta), kirjallisuus ja lukeminen (6 ehdotusta), paikallishistoria (5 ehdotusta), musiikki (3 ehdotusta), sukututkijat (3 ehdotusta), arkeologia (1 ehdotus), design (1 ehdotus), elokuvat (1 ehdotus), keräilijät (1 ehdotus), luontokohteet (1 ehdotus), muoti (1 ehdotus), sisustus (1 ehdotus)
 - Jollain tapaa korkeakouluihin liittyviä ryhmiä (10 ryhmää)
 - Opiskelijat (9 ehdotusta), tutkijat (6 ehdotusta), , korkeakoulu tai -koulut yleisesti (3 ehdotusta), aikuisopiskelijat (1 ehdotus), avoin korkeakoulu (1 ehdotus), hankkeet (1 ehdotus), historioitsijat (1 ehdotus), ryhmätyöt (1 ehdotus, korkeakouluhenkilökunta (1 ehdotus)
 - Lapsiin ja nuoriin liittyviä ryhmiä (3 ryhmää)
 - Koululaiset (3 ehdotusta), lukiolaiset (1 ehdotus), lapset ja nuoret ylipäättään (1 ehdotus)
 - Opettajat ylipäättään (3 ehdotusta)
 - Sekalaiset yksittäiset ehdotukset (2 ryhmää)
 - Roolimalit (1 ehdotus) , suuri yleisö / kansalaiset ylipäättään
 - 2 muun tyyppistä kommenttia
 - 1 kommentti joka ehdotti ensin testaamaan ajatusta palvelumuotoiluprojektilla ennen kuin Finnan resursseja kommitoidaan isommin tämän tyyppiseen
 - 1 enemmän oman työnsä myyntiin keskittyvä kommentti

=>Johtopäätös: Tässäkin harrastajat ja korkeakoulut nousevat isoimpina yläkohderyhminä esiin

Ajatuksia, ideoita tai toiveita liittyen käyttäjien kuratoimaan sisältöön Finna.fi:ssä

- 16 avovastausta, jotka koodattiin 20 aineistosta nousseella koodilla
- Koodit jakautuivat karkeasti neljään karkeaan kategoriaan
 - Ajatuksia työkalun vaatimuksiksi
 - Organisaatioiden ja kansalaisten kuratoinnin mahdollistaminen yhteistyössä / dialogissa (3 yksittäistä ehdotusta)
 - Käyttäjien pitäisi voida itse luoda uusia teema-alueita (1 ehdotus) ja vähän saman tyylinen ajatus että työkalun pitäisi mahdollistaa ”suuri vapaus” (1 ehdotus)
 - Linkitys muihin alustoihin (1 ehdotus)
 - Lisätekstien oheen tuottamisen mahdollistaminen (1 ehdotus)
 - Mieleen nousseita haasteita ratkaistavaksi
 - Kokoelmien tiedon vanheneminen ja ylläpito (1 kommentti)
 - Laadun varmistus (1 kommentti)
 - Hyvät kokoelmat vaatisivat lisää (esikatselu) kuvia (1 kommentti)
 - Asiattoman sisällön ehkäisy (1 kommentti)
 - Urlien pysyvyys (1 kommentti)
 - Sekalaisia teemaehdotuksia
 - 70-luvun muoviesineet (1 ehdotus)
 - Organisaatioiden näyttelyiden teemat (1 ehdotus)
 - Paikallishistoria (1 ehdotus)
 - Muut sekalaiset ehdotukset
 - Elämän mittaisen oppimisen mahdollistaminen
 - Tutkijoiden kuratoima kuvailutieto

Tulevina vuosina osallistaminen ja joukkoistaminen saavat Finnassa entistä suuremman roolin. Tämä vaatii teknistä kehitystä sekä Finnassa että sen taustajärjestelmissä. Jos oletetaan, että tekniset ratkaisut löydetään, millainen Finna.fi:n rooli tulisi olla?

Ovatko joukkoistamiskampanjat jotain, joiden tulisi näkyä vain organisaatioiden omissa näkymissä? Vai tulisiko Finna.fi:n olla näyteikkuna meneillään oleviin kampanjoihin? Tulisiko koko kampanjan voida toimia Finna.fi:n alla?

Kysymys: Mitä joukkoistaminen tai kansalaisten osallistaminen voisi tarkoittaa teidän organisaatiollenne?

- Olemassa olevien aineistojen tietojen rikastamista 76%
- Uusien aineistojen keruuta 47%
- Kuvailutietojen korjaamista 51%
- Oppimateriaalien luomista 28%
- Vapaaehtoisten etsimistä esim tekemään digitointia 28%
- Kuratointia 26%
- Joukkoistaminen ei kiinnosta organisaatiotamme 9%

Kysymys: Millaisena näette Finna.fi roolin osana joukkoistamista?

Tulos:

- **Finna.fi:ssä tulisi olla näyteikkuna meneillään oleviin joukkoistamiskampanjoihin, mutta itse joukkoistamiskampanjamme tulevat todennäköisesti sijaitsemaan omassa näkymässämme tai omalla kampanjasivustollaan 51%**
- **Haluaisimme voida luoda Finna.fi:n alle joukkoistamiskampanjoita 24%**
- Emme koe Finna.fi:tä oleelliseksi joukkoistamisen kannalta. Joukkoistamiskampanjamme tulevat todennäköisesti sijaitsemaan omissa Finna-näkymissämme tai omalla kampanjasivustollaan 18%
- Joukkoistaminen ei kiinnosta organisaatiotamme 16%

Johtopäätös 1: Finna.fi:ssä tulisi tulevaisuudessa olla sisältöalue joukkoistamiskampanjoille.

Johtopäätös 2: Noin neljännes asiakkaistamme haluaisi voida luoda Finna.fin alaisuuteen joukkoistamiskampanjoita -> kampanjan sisällön tuotanto voitava tehdä Finna.fi:n alaisuuteen

Organisaatioina?

- Yleinen kirjasto 44%
- Museo 19%
- Arkisto 12%
- AMK-kirjasto 12%
- Muu 13%
 - Kokoelma, arkisto ja erikoiskirjasto

Tarpeina?

- Olemassa olevien aineistojen tietojen rikastamista 100%
- Uusien aineistojen / tietojen keruuta 68%
- Kuvailutietojen korjaamista 63%
- Vapaaehtoisten etsintää esim. tekemään digitointia 38%
- Oppimateriaalien luomista 31%
- Kuratointia 25%

• Tulos

- Kyllä tämä olisi kiinnostavaa 87%
- Emme koe tätä kiinnostavaksi 12%
- Joukkoistaminen ei kiinnosta organisaatiotamme 10%

Jatkokysymys: Herättääkö tämä muita ajatuksia? – 11 avovastausta

- 2 yleisesti positiivista kommenttia
- 5 haasteita pohtivaa tai kysymyksiä esittävää kommenttia
 - Tietojen varmentaminen, tiedon oikein käytön varmistus, monet riskit ja ongelmat yleisesti ja kuinka resurssit riittää niiden selvittämiseen, tietojen tulee välittyä taustajärjestelmään
- 2 kommenttia liittyen siihen, että menee ohi oman käsityskyvyn ja että olisi hyvä jos olisi jokin taho joka katsoisi asia oman sektorin kehityksen kannalta

Finna.fi väylänä kulttuuriperintöaineistoihin

Tulos

- **Erittäin tärkeänä. Finna.fi olisi luonteva paikka näyttää kaikki saatavilla oleva aineisto samassa käyttöliittymässä 44%**
- **Melko tärkeänä 22%**
- Ei kovin tärkeänä. Aineistot saa helposti nykyisistä paikoista. 3%
- Tämä kysymys ei ole oleellinen organisaatiolleni 30%

Ketkä pitivät tätä erittäin tärkeänä tai melko tärkeänä?

- Yleinen kirjasto 52%
- AMK-kirjasto 16%
- Museo 11%
- Arkisto 8%

Yllättävä löydös: Yleisten kirjastojen ja AMK-kirjastojen kiinnostus aiheeseen oli yllättävä löydös. Olisimme olettaneet että he eivät olisi pitäneet aihetta oleellisena organisaatioilleen

Johtopäätös: Aihe vaatii sektorirajat ylittävää lisäselvitystä

(Huomio: Seuraavan kysymyksen avovastausten valossa, on mahdollista että osassa vastauksia ei ole ymmärtänyt "kulttuuriympäristö" sanaa siten, miten se tämän kysymyksen kontekstissa on tarkoitettu i.e. lakimuutoksen kontekstissa käytetyssä merkityksessä i.e. kulttuuriympäristöksi määritettyyn (fyysiseen) historialliseen paikkaan liittyviin aineistoihin . Eli tuloksesta ei voi välttämättä vielä vetää johtopäätöksiä)

Kysymys: Miten Finna.fi:n pitäisi kehittyä, jotta se palvelisi kulttuuriympäristöaineistojen käyttöä nykyistä paremmin?

- 17 avovastausta
- Osasta vastauksista noin yleisesti tuli fiilis, että kenties tässä kohdassa ”kulttuuriympäristö” sanaa ei oltu ymmärretty siinä kontekstissa, mihin se tässä ja edellisessä kysymyksessä oli tarkoitettu i.e. kyseisen lakimuutoksen kontekstissa käytetyssä merkityksessä i.e. kulttuuriympäristöksi määritettyyn (fyysiseen) historialliseen paikkaan. Tässä valossa myöskään edellisen kysymyksen vastauksia ei välttämättä voida pitää suuntaa antavana.
- **9 vastauksessa merkitys todennäköisesti oli oikein ymmärretty, tosin osasta hyvin lyhyestä ”en osaa sanoa” – tyyppisistä vasauksista sitä ei voinut aivan varmaksi tulkita**
 - **3 vastausta korosti paikkatiedon ja karttapohjaisen esitystavan merkitystä**
 - **1 vastaus nosti esiin huolen, että tällä puolella taustajärjestelmissä on vielä enemmän ensin haastetta kuin esinepuolella**
 - **1 vastaus korosti yhteyksiä muihin järjestelmiin kuten kyppi-portaali**
 - **1 vastaus nosti ”yhden luukun” periaatteen tärkeäksi**
 - **3 vastausta ei osannut kommentoida asiaa**
- 4 vastauksen kohdalla hyvin vaikea päätellä suuntaan tai toiseen oliko konteksti ymmärretty oikein vai kenties yleisemmässä merkityksessä
 - 2 vastausta korosti käyttäjäystävällisyyden parantamista
 - 1 vastaus korosti käyttörajoitettuun aineistoon pääsyn tärkeyttä
 - 1 vastaus korosti tunnettuuden lisäämisen tärkeyttä
- 7 vastausta vaikutettiin annetun selkeästi yleisemmässä kontekstissa
 - 2 vastausta toivoi virtuaalisten museokäyntien mahdollistamista
 - 2 kommenttia toivoi aineistotyyppikohtaisia näkymiä esim. kirjojen Finnaa
 - 1 kommentti halusi Finnan kaikkien KAM-organisaatioiden järjestelmäksi
 - 1 kommentti kehotti vaan tuuttaamaan kaiken kaman nettiin
 - 1 kommentissa toivottiin kuratointiin organisaatorajat ylittäviä työkaluja

Tulos:

- Europeana 46%
- **Finna.fi 44%**
- Muu väylä 13%

- Tämä kysymys ei ole oleellinen organisaatiolleni 46%

Ketkä näkevät Finna.fi:n väylänä ulkomaisille tutkijoille?

- Arkisto 21%
- Museo 21%
- Yleinen kirjasto 21%
- AMK-kirjasto 17%
- Yliopistokirjasto 7%
- Julkaisuarkisto 3%
- Muu 10%
 - Kirjasto sekä kokoelmat, kokoelma, arkisto ja erikoisarkisto

- 14 avovastausta
- Vastaukset karkeasti kategorioitavissa 4 ryhmään
 - **Isoimpana ryhmänä nousi esiin kielen huomioiminen**
 - **Monikielisyys ylipäättään (2 vastausta)**
 - **Ontologioiden hyödyntäminen (4 vastausta)**
 - **UI kielet (1 vastaus)**
 - Toiseksi isoin ryhmä oli yksittäiset muut pointit joita tulee huomioida
 - Tutkijalle tärkeää saada kokonaiskuva, kuinka suuren osan aineistosta näkee, Finna voisi toimia sisään heittopaikkana (1 vastaus)
 - Linkitys ylipäättään tai rajapintojen kautta ulkomaisiin tietokantoihin (2 vastausta)
 - NKR-ratkaisun tulisi toimia myös ulkomailta käsin (1 vastaus)
 - Paikkatiedon hyödyntäminen (1 vastaus)
 - 1 vastaus ylipäättään korosti kansainvälisyyden pitämistä kärkenä
 - 2 vastausta voitiin luokitella ”ei osaa sanoa” tyyppiseksi

Finna.fi kirjastojen yhteiskäyttöliittymänä

Valtaosa suomen korkeakoulukirjastoista, lähes kaikki yleiset kirjastot sekä enenevässä määrin myös erikoiskirjastot ja julkaisuarkistot (julkaisuarkistojen kautta saadaan mm. opinnäytteitä ja rinnakkaistallennettuja tiedeartikkeleita) ovat mukana Finnassa. Finna.fin kautta käyttäjä voi kohdistaa hakunsa kerralla kaikkien niiden valikoimiin.

Tulos:

- Opiskelijat ylipäätään 66%
- Historian harrastajat, esim. sukututkijat 56%
- Tutkijat 54%
- Opettajat 51%
- Kirjastoaineistojen yhteiskäyttö alueilla, joissa on paljon kirjastoja. esim. oppilaitos ja erikoiskirjastot ja naapuri kunnat 51%
- Usealla paikkakunnalla liikkuvat henkilöt (esim. työpaikka ja asuinpaikka eri kunnissa, kuntien rajalla asuvat, asunto ja loma-asunto eri paikkakunnilla) 32%
- Isojen opiskelupaikkakuntien opiskelijat (alueella useita eri kirjastoja) 28%
- Muu käyttäjäryhmä 4%
 - Kaikille
 - Kaikille käyttäjille ylipäätään
- Tämä kysymys ei ole oleellinen organisaatiolleni 12%

Mitä ajatuksia, toiveita tai haasteita Finna.fi kirjastojen yhteiskäyttöliittymänä tuo mieleesi?

- 20 avovastausta, jakautuivat neljään aavistuksen isompaan teemaan, sekalaiset kategoriaan ja aiheen ohi meneviin
- **Isoin kategoria olivat jollain tavalla saatavuuteen liittyvät (5 kommenttia)**
 - Lähimmän löytyminen, käyttöoikeuksien hallinta, ylipäättään mistä löytyy fyysisesti, aineiston saaminen paikkakunnasta riippumattomasti, saatavuus kirjastoittain
- **Huoli aineistojen paljouden aiheuttamasta "aineistoähkystä" tai "tietoähkystä" (3 kommenttia)**
- **Ajatus että toimisi parhaiten jos voisi linkittää omasta näkymästä, jossain valituissa tapauksissa (3 kommenttia)**
- Sekalaisia UI parannuksia ehdottavat (5 kommenttia)
 - Navigaation yleinen parannus, osakohteiden etsimisen helpottaminen, painosten ja versioiden parempaa yhdistymistä toivova, rajausten parannuksia toivova, helpompaa vertaisarvioitujen artikkelien hakua toivova
- Sekalaisten yksittäisten kommenttien teemoja
 - Linkityksen sujuvuus vanhoihin artikkeleihin
 - Melko ok jo nyt
 - Paikalliset kannat kattavat jo nyt suurimmanosan kirjastojen käyttötapauksista
 - Tietosuoja

Kysymys: Miten Finna.fi:tä pitäisi kehittää, jotta yhteiskäyttöliittymä palvelisi paremmin kirjastoasiakkaita?

- 18 avovastausta, jakautuvat karkeasti viiteen kategoriaan
- Haun parantamiseen liittyviä sekalaisia toiveita (8 toivetta)
 - Yleisesti tehokkaampi haku (2 toivetta)
 - Viittausjärjestelmän palautus (tekijähakuun, liittynee Fennicaan) (2 toivetta)
 - Teosten eri ilmentymien parempi yhdistely (1 toive)
 - Rajausten parantamista yleisesti (1 toive)
 - Osastorajauksen mahdollistaminen (1 toive)
 - Kenttähaun mahdollistaminen (1 toive)
 - CD-levyihin liittyvän haun parantaminen (kohde/osakohde ongelmat) (1 toive)
 - Aihefasetin parantaminen, jos useita aiheosajon yhdistävä operaattori AND (1toive)
- Sekalaisia muita uusien ominaisuuksien toiveita (4 toivetta)
 - **Kaukopalvelu (3 toivetta)**
 - Käyttötietoon pohjautuva personointi (1 toive)
 - Siirtymä tarvittaessa suoraan kirjaston omasta näkymästä kansallisen näkymän puolelle (1 toive)
 - Yksinkertaistettujennäkymien luontimahdollisuus (1 toive)
 - Yleisluonteisia toiveita (4 toivetta)
 - Selkeämpää ulkoasua (2 toivetta)
 - Enemmän käytettävyydestä (1 toive)
 - Parempaa tiedon löydettävyyttä (1 toive)
 - Aineiston kuvailuun liittyviä (2 toivetta)
 - Enemmän cc-lisensioitua aineistoa
 - Paremmin kuvailtua aineistoa
- 1 kommentti , että hyvä tällaisenaan

- 13 avovastausta, jakautui karkeasti 5 teemaan
- **Isoimpana jollakin tapaa valtakunnallisuutta toivovat (6 toivetta)**
 - Joltain kannalta valtakunnallisia elektronisia aienita toivovat (2 toivetta)
 - Julkaisuarkistot Finna.fihin, ylipäätään kaikki elektroninen aineisto Finna.fissä
 - Valtakunnallisten muiden kuin elektronisten palveluiden kehitystä toivovat (3 toivetta)
 - Varastokirjaston UB-laina, kaukopalvelu, yleisesti valtakunnallisten aineistojen toivomus
 - Yhteisien kirjastojärjestelmien toivomus (1 toive)
- Tietokantojen siivousta tavalla tai toisella toivovat (3 toivetta)
 - Ylipäätään tai Melindan siivousta toivovat (2 toivetta)
 - Teoksen ilmentymien yhdistelyn toivomus (1 toive)
- Muu sekalainen toive
 - Finnan ja Kohan parempaa integraatiota toivova (1 toivomus)
 - Kenttähakua toivova (1 toivomus)
- El osaa sanoa kommentti (1 kommentti)
- Täysin asiaan liittymätön (1 kommentti)

Kiitos!

Finna-posti@helsinki.fi

-

Kansalliskirjasto

Kirjastoverkkopalvelut

#Finnafi

[Facebook.com/finnapalvelu](https://www.facebook.com/finnapalvelu)

[Twitter.com/finnafi](https://twitter.com/finnafi)

[Instagram.com/finna.fi](https://www.instagram.com/finna.fi)

[finnafi](https://www.youtube.com/finnafi)